ללמוד ועוד
מרכז קיום המצוות "ללמוד ועוד" מגיית אחיה- המאגר היהודי הגדול בעולם לקבלת מקורות ומפרשים
lilmodvaod@achiyahyorg.il-לפרטים

שאלות חזרה

1. מה נפק"מ בזמני הרביעות? **א. <u>ראשונה</u>: לשאול, "תן טל ומטר". <u>שלישית</u>: להתענות. שאם לא ירד גשמים מתחילים היחידים להתענות (שני חמישי ושני). <u>שניה</u>: 1. לעניין נדרים שאם נודר עד הגשמים הכוונה עד שירד רביעה שניה. 2. מרביעה שניה מותר לכל אדם לאסוף זיתים כי כבר התייאשו העניים. 3. מרביעה שניה מותר להלך בשבילי שדות הרשות (מתקנות יהושע בן נון). 4. מרביעה שניה צריכים לבער פירות שביעית.**
2. מה פרוש נמושות?[2] **א. זקנים שהולכים לאט. ב. עני שמלקט ובנו הולך אחריו ומשלם מה שאביו פיספס. (שזה נקרא ליקוטי בתר לקוטי).**
3. עד מתי אפשר לאכול פירות שביעית? **עד שיכלה בחיה מן השדה. (זה נחשב זמן הביעור).**
4. מה שיעור רביעה ראשונה? **כדי שתרד בקרקע טפח.**
5. מה שיעור רביעה שנייה? **כדי שיוכל לגוף פי חבית. (שמרוב ריבוי הגשם יוכל להכין מהבוץ כיסוי לחבית).**
6. האם בגשם של לילה יש משום "ועצר"? **עננים עבים יש בהם ברכה ואין בהם משום "ועצר". אבל עננים דקים אין בהם ברכה ויש בהם משום "ועצר".**
7. גשם בטבת זה ברכה או קללה? **אם ירד מעיקרא (מתחילת החורף), זה קללה. אבל אם לא ירד מעיקרא זה ברכה אם ירד בטבת. (ובלישנא השניה הרש"י למד הפוך)**
8. האם שיורד גשם על מקום אחד ועל מקום אחר לא יורד זה קללה או ברכה? **תלוי. אם יורד יותר מהצורך זה קללה כי גם במקום שיורד התבואה מתקלקלת. אבל אם ירד במקום אחד לצורך זה ברכה כי הם מוכרים למקום שלא ירד בו גשמים תבואה.**
9. האם ירידת גשמים גדול יותר מתחיית המתים, ומה הטעם? **לדעת ר' אבהו ירדית גשמים גדולה. משום שגשמים לצדיקים ולרשעים , ותחיית המתים רק לצדיקים.**
10. האם ירידת גשמים גדול יותר מיום שניתנה בו תורה, מה המקור? **כן. שנאמר "יערף כמטר לקחי" מי נתלה במי הוי אומר קטן נתלה בגדול.**
11. למה התורה נמשלה פעם אחת למטר ופעם אחת לטל? **אם ת"ח הגון הוא כטל. ואם לא הגון הוא תערוף אותו כמטר.**
12. מתי התורה נעשית סם חיים ומתי היא נעשית סם המוות? **אם עוסק בתורה לשמה נעשית סם חיים אם לא עוסק לשמה נעשית סם המוות. (רש"י – להקרא רבי , תוס' – לקנטר)**
13. מאיפה למדים שעריפה זה לשון הריגה? **שכתוב: "יערף כמטר לקחי" ואין עריפה אלא הריגה שנאמר "וערפו שם את העגלה בנחל".**
14. למה אדם נמשל לעץ השדה? **אם ת"ח הגון הוא, למד תורה ממנו. ואם לא הגון לא תלמד ממנו.**
15. למה התורה נמשלה לאש? **כמו שאש לא דולקת יחידי כן דברי תורה לא מתקיימים ביחיד אלא בשניים שלומדים ביחד.**
16. איזה חיסרון יש לאחד שהוא לומד יחידי? **א. מיטפש. ב. גם חוטא.**
17. כיצד ניישב את הסתירה: בפס' אחד כתוב: "לקראת צמא התיו מים" ופסוק אחר "הוי כל צמא לכו למים"? **אם תלמיד הגון הוא לקראת צמא התיו מים (ילך הרב לקראתו ללמדו) ואי לא הוי כל צמא לכו למים. (אחרת הוא צריך לבוא לרב)**
18. למה דברי תורה נמשלו למים? **כמו שמים יורדים ממקום גבוה למקום נמוך, כך דברי תורה לא מתקיימים אלא במי ששפלה דעתו.**
19. מדוע נמשלו דברי תורה ליין וחלב? **משום שמשקין אלו לא משתמרים אלא בפחות שבכלים (חרס), אף דברי תורה אינם מתקיימים אלא במי שדעתו שפלה.**
20. האם דברי תורה מתקיימים באנשים לא יפים וגם ביפים? **מתקיימים בשניהם אבל מי ששונא את היופי הם מתקיימים בו יותר. (תוס')**
21. באיזה צורה נפסלים שלוש משקים הללו? **בהיסח הדעת.**

ללמוד ועוד גם מסמך זה קיים במאגר "ללמוד ועוד" מרכז אחיה- המאגר היהודי הגדול בעולם לחכני לימוד. לקבלת קבצים נוספים פנו ל- lilmodvaod@achiyo.org.il

מתנות עניים:

- לקט - **כמות קטנה של שיבולים הנופלת מיד הקוצר בעת הקצירה שיבולת אחת או שתיים שנופלות על בעל השדה להשאירם לעניים.**
- שכחה – **כמות קטנה של אלומות שנשכחו בשדה.**
- פאה –**כמות של תבואה בסוף השדה שבעל השדה צריך להשאירם לעניים.**
- פרט – **ענב אחד או שנים שנפלו מהאשכול שמשאירים לעניים.**
- עוללות – **אשכול עם קצת ענבים. (או נטף או כתף) שמשאירים לעניים.**

ביאורי מילים:

1. דאזלי אתיגרא – **שהולכים עם מקל.**
2. לקוטי בתר לקוטי – **ליקוט אחר ליקוט.**
3. מאי טעמא – **מה הטעם.**
4. אורתא – **ערב.**
5. צפרא – **בוקר.**
6. הני – **אלו.**
7. לית בהו מששא – **אין בהם ממשות.**
8. במפתח בבי מיטרא בר חמרא מוך שקך וגני – **כשפותח פתח ביתו יורד מטר, עם הוא חמר , קפל שקך ולך לישון.**
9. טבא לשתא דטבת ארמלתא – **טוב לשנה שטבת אלמנה.**
10. ביירי תרביצי – [2] **מקום שמרביצין בו תורה. גינות שאינן גדלים על רוב מים.**
11. איני – **באמת?/האמנם?**
12. ש"מ – **שמה מינה.**
13. נימרינהו לתרוייהו – **נאמר את שניהם.**
14. נואלו – **ניטפשו.**
15. רמי – **הקשה סתירה.**
16. מנוולתא – **מנוולת. (שהדרכים מנובלים בטיט).**
17. בקשור בעיבא - **נקשרו השמים - בעננים עבים.**
18. טבא לשתה – **טובה לשנה.**